

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 1To/66/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1520010246
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Zelenayová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1520010246.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Zelenayovej a sudkýň Mgr. Marcely Kosovej a JUDr. Márie Szabóovej, v trestnej veci proti obžalovanému Mgr. T. D., pre prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Tr. zák., o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 3T/31/2020 z 18.06.2020, na verejnom zasadnutí konanom dňa 23. marca 2021, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por. z r u š u j e sa rozsudok Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 3T/31/2020 z 18.06.2020 v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovaný:
Z.. T. D., nar. XX.XX.XXXX v K., bytom C., M. nábrežie XXXX/XC

podľa § 285 písm. b/ Tr. por.

o s l o b o d z u j e

spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava V sp. zn. 3Pv 363/19/1105 z 30.04.2020, pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe, že:

dňa 09.11.2019 v čase asi o 13.20 hod. v Bratislave na G. ulici v podzemnej garáži OC B. na parkovisku vyhradenom pre osoby zdravotne ťažko postihnuté - ZŤP, počas kontroly predložil hliadke Policajného zboru parkovací preukaz pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím č. XXXXXX na meno T. D., vydaný ÚPSVaR Topoľčany v neuvedený deň, platný neobmedzene a preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím č. XXXXXX na meno T. D., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom D. XXXX/XX, vydaný ÚPSVaR Topoľčany dňa 07.05.2012, ktoré vykazovali známky nepravosti, nakoľko menovaný má trvalý pobyt v Bratislave, pričom kriminalisticko-expertíznym ústavom Policajného zboru Bratislava, odborom prírodovedného skúmania a kriminalistických analýz, bolo odborným vyjadrením č. PPZ-KEU-BA-EXP-2019/14277 zistené, že predložený doklad, parkovací preukaz pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím má rozdielny spôsob vyhotovenia údajov na lícnej a rubovej strane, následným preverovaním ÚPSVaR Topoľčany bolo zistené, že obvinený nie je ÚPSVaR Topoľčany ani iným úradom uznaný ako fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, taktiež nie je oprávneným držiteľom preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, nie je ani oprávneným držiteľom parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím, nikdy nepodal žiadosť o posúdenie a jeho zdravotný stav ani nikdy nebol posúdený na účely priznania štatútu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, na účely parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím, ani na účely kompenzácií a tieto doklady mu ani nikdy neboli vydané,

nakoľko skutok nie je trestným činom.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 3T/31/2020 z 18.06.2020 bol obžalovaný Z.. T. D. uznaný za vinného z prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe, že:

dňa 09.11.2019 v čase asi o 13.20 hod. v C. na G. ulici v podzemnej garáži OC B. na parkovisku vyhradenom pre osoby zdravotne ťažko postihnuté - ZŤP, počas kontroly predložil hliadke Policajného zboru parkovací preukaz pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím č. XXXXXX na meno T. D., vydaný ÚPSVaR Topoľčany v neuvedený deň, platný neobmedzene a preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím č. XXXXXX na meno T. D., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom D. XXXX/XX, vydaný ÚPSVaR Topoľčany dňa 07.05.2012, ktoré vykazovali známky nepravosti, nakoľko menovaný má trvalý pobyt v Bratislave, pričom kriminalisticko - expertíznym ústavom Policajného zboru Bratislava, odborom prírodovedného skúmania a kriminalistických analýz, bolo odborným vyjadrením č. PPZ-KEU-BA-EXP-2019/14277 zistené, že predložený doklad, parkovací preukaz pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím má rozdielny spôsob vyhotovenia údajov na lícnej a rubovej strane, následným preverovaním ÚPSVaR Topoľčany bolo zistené, že obvinený nie je ÚPSVaR Topoľčany ani iným úradom uznaný ako fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, taktiež nie je oprávneným držiteľom preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, nie je ani oprávneným držiteľom parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím, nikdy nepodal žiadosť o posúdenie a jeho zdravotný stav ani nikdy nebol posúdený na účely priznania štatútu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, na účely parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím, ani na účely kompenzácií a tieto doklady mu ani nikdy neboli vydané,

Za to bol prvostupňovým súdom odsúdený podľa § 352 ods. 1 Tr.zák. s použitím § 38 ods. 2, § 56 ods. 1, ods. 2, § 57 ods. 1 Tr.zák., k peňažnému trestu vo výške 5 000,- € a podľa § 57 ods. 3 Tr.zák., súd ustanovil pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody v trvaní 3 mesiace.

Proti tomuto rozsudku, hneď po jeho vyhlásení, teda v zákonnej pätnásťdňovej lehote, podal odvolanie obžalovaný Z.. T. D..

Následne v písomne odôvodnenom odvolaní doručenom prvostupňovému súdu 21.07.2020 uviedol, s poukazom na vydaný trestný rozkaz, následne ním podaný odpor a pojednávanie z 18.06.2020, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, ktorým bol uznaný za vinného zo spáchania vyššie uvedeného prečinu a uloženie mu peňažného trestu 5.000,- EUR, má za to, že vo veci nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Tr. zák. a súčasne aj uložený trest považuje za neodôvodnene prísny, nakoľko súd nesprávne vyhodnotil zistený skutkový stav, resp. vec nesprávne posúdil po právnej stránke. Poukázal na svoje výpovede pred policajným orgánom a uviedol aj v podanom odpore, že predmetný preukaz ZŤP mu bol vydaný v roku 2012 mestom Topoľčany, kedy v tom čase vykonával funkciu trénera reprezentačného družstva hádzanárov SR, pričom z titulu svojej funkcie sa častejšie zdržoval v Topoľčanoch, kde pôsobí miestny hádzanársky tím. Počas jedného z pobytov v Topoľčanoch, približne v roku 2012, dal sa do reči s jedným z fanúšikov miestneho hádzanárskeho oddielu v Topoľčanoch, pričom okrem iného sa bavili aj o jeho nepriaznivom zdravotnom stave - časté bolesti chrbta, ktorého meno si už s odstupom času nepamätá, mal ho uloženého v mobile, ktorý medzičasom viackrát vymenil a kontaktné údaje na túto osobu takto stratil. V rámci diskusie ponúkol mu, že mu môže vybaviť na Úrade práce v Topoľčanoch preukaz ZŤPO, pričom mu tvrdil, že všetko je legálne a všetko bude obstarané riadnou úradnou cestou. Keďže v Topoľčanoch bol väčšinou mimo pracovných dní, nemal čas chodiť na miestne úrady a tak s danou ponukou súhlasil a na ďalšom stretnutí mu dotýčny predložil žiadosť o vydanie preukazu ZŤPO, ktorá sa javila ako originál, odovzdal mu svoje fotky a čakal, či mu preukaz ZŤPO bude vydaný. To sa aj stalo, na ďalšom stretnutí mu ho odovzdal, preukaz, ktorý bol vydaný na dobu neurčitú, sa javil ako riadne vydaný úradom práce, nevykazoval žiadne známky nepravosti ani nič podobné a nemal preto dôvod pochybovať o jeho autenticite. Počas celej doby až do zistenia, že preukaz mal byť vydaný nelegálne, preukaz využíval minimálne, vo veľkej väčšine prípadov parkoval na bežných parkovacích miestach a nezneužíval ho. Ani teraz si nie je vedomý, že by preukaz bol vydaný nezákonne, i keď priznáva svoju chybu, že si mal v roku 2012 podrobnejšie preveriť okolnosti, za ktorých

bol vydaný. Pripustil, že naletel v dobrej viere osobe, ktorá sa mu prezentovala ako kompetentná na vybavenie legálneho preukazu, pričom nepredpokladal, že bude uvedený do omylu. K tomuto však došlo, po celé roky preukaz užíval v dobrej viere, že je originálny a legálny. Preto sa v danej veci sa necíti byť vinným a jeho chyba spočívala len v tom, že dôveroval osobe, ktorá mu preukaz vybavila, a ako sa teraz ukázalo, preukaz zrejme nie legálnym spôsobom obstarala. Uviedol tiež, že samotný preukaz nie je sfalšovaný, bol použitý originál tlačiva preukazu, na ktoré boli zrejme, nie celkom legálnym spôsobom, uvedené jeho osobné údaje, ktoré odovzdal danej osobe. Nevie, ako sa to celé odohralo, ani kto mal prístup k daným údajom, bol zneužitý a zavedený predmetnou osobou.

Okrem vyššie uvedených skutočností považuje aj trest uložený prvostupňovým súdom za neprimerane prísny, nezodpovedajúci stupňu spoločenskej nebezpečnosti daného konania. Dodal, že nebola spôsobená žiadna škoda, nedošlo ani k ohrozeniu života, zdravia alebo majetku iných osôb, ide o menej závažné konanie, kde uložený peňažný trest vo výške 5.000,- EUR nie je primeraný povahe skutku, ako aj jeho následkom, resp. stupňu spoločenskej nebezpečnosti, pričom uviedol, že doposiaľ nikdy nebol trestaný, ide o jeho prvé trestné konanie, doposiaľ žil bezúhonným životom a aj z tohto ohľadu považuje uložený trest za neprimerane prísny, nezohľadňujúci všetky okolnosti, najmä poľahčujúce okolnosti, ktoré odôvodňujú uloženie trestu vo výrazne nižšej výmere. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu I. stupňa zmenil tak, že ho oslobodí spod obžaloby, alternatívne zníži uložený peňažný trest.

K odvolaniu obžalovaného, ktoré bolo prvostupňovým súdom v súlade s ustanovením § 314 Tr. por. doručené prokuratúre na prípadné vyjadrenie k nemu, čo ku dňu konania odvolacieho súdu nevyužila. Na verejnom zasadnutí senátu odvolacieho súdu obžalovaný v konečnom návrhu zotrval na tom, čo uviedol v odvolaní a navrhol preto zrušiť napadnutý rozsudok a oslobodiť ho spod obžaloby, alternatívne znížiť mu uložený peňažný trest.

Prokurátorka krajskej prokuratúry navrhla odvolanie obžalovaného podľa § 319 Tr. por. zamietnuť ako nedôvodné, nakoľko súd prvého stupňa sa dostatočne a podrobne vysporiadal v odôvodnení svojho rozsudku s vinou, právnou kvalifikáciou a uloženým trestom.

Obžalovaný záverom uviedol, že je mu ľúto, čo sa stalo, že došlo k tomu neúmyselným konaním z jeho strany, s poukazom na jeho výpovede v celom konaní.

Odvolací súd podľa § 317ods.1 Tr. por. preskúmal správnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je dôvodné.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie

Podľa § 2 ods. 12 Tr.por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu, jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Tr. zák. sa dopustí ten, kto verejnú listinu, úradnú pečať, úradnú uzáveru, úradný znak, úradnú značku alebo ciachu falšuje, podstatne pozmení ich obsah v úmysle, aby sa použili ako pravé, alebo ich použije ako pravé, alebo si ich nechá vyhotoviť s úmyslom použiť ich ako pravé, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

Podľa § 285 písm. b/ Tr.por. súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, ak skutok nie je trestným činom. Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na

chyby, ktoré neboli odvolaniu vytkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por. odvolací súd zruší napadnutý rozsudok ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného, vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Odvolací súd, po splnení prieskumnej povinnosti zistil, že súd I. stupňa vykonal vo veci na hlavnom pojednávaní dokazovanie v rozsahu potrebnom na svoje rozhodnutie, avšak vyvodil z neho nesprávne závery.

Okresný súd svoj odsudzujúci rozsudok odôvodnil s poukazom na vykonané dokazovanie na hlavnom pojednávaní, na ktorom vypočul obžalovaného Z. T. D., svedka B. K., prečítaním výpovede svedka Mgr. A. E. z prípravného konania, prečítaním a oboznámením spisového materiálu, po vyhodnotení dôkazov dospel k záverom, že obžalovaný Z. T. D. je bývalým reprezentačným trénerom hádzanej a súčasným manažérom hádzanárskeho zväzu, má vysokoškolské vzdelanie a dlhoročný trvalý pobyt v Bratislave, z ktorých faktov je zrejmé, že obžalovaný nie je osobou, ktorá by dlhodobo žila mimo civilizácie a reality na Slovensku a musí mu byť zrejmé, akým spôsobom sa doklady vybavujú. Obhajobu obžalovaného, že to nevedel, súd považoval za vyslovene účelovú. Za fakt označil, že predmetné doklady, nesú známky pravých dokladov, čo by samo o sebe vyviňovalo obžalovaného pre jeho nevedomosť, že pravé nie sú. Spôsob ich zabezpečenia, ako ho popísal obžalovaný, bez overených podpisov, osobného vybavovania, dôvodnosti a zdokladovania, že je ťažko zdravotne postihnutou osobou, jednoznačne nasvedčujú vedomosti obžalovaného o tom, že nielen, že sa takéto doklady takto nevybavujú, ale že na ne nemá nárok. Argument, že doklady sa dnes dajú vybaviť i mimo miesta bydliska, súd nepresvedčil, pretože tomu tak nebolo pred 8-9 rokmi, kedy tieto doklady obžalovaný nadobudol. Ak by napriek tomu súd pripustil akúkoľvek nevedomosť obžalovaného o legálnom nadobudnutí takýchto dokladov v zmysle tézy in dubio pro reo - v pochybnostiach v prospech obžalovaného, označil moment, ktorý obhajobu obžalovaného jednoznačne vyvracia, jeho odpoveď na otázku pravosti jeho podpisov na dokladoch, nakoľko ak sám obžalovaný priznal, že podpisy na dokladoch nie sú jeho a že ich vytvoril neznámy muž, ktorý mu doklady vybavoval, pred zaliatím do ochranného obalu, je jednoznačne preukázané, že falšovaný (a teda falošný) podpis, hoci aj na inak pravých dokladoch, čini tieto doklady falšovanými a teda ich používanie pri parkovaní a preukazovanie sa nimi policajtom pri neoprávnenom parkovaní na vyhradenom parkovisku pre osoby zdravotne ťažko postihnuté, napíňa znaky skutkovej podstaty prečinu, ktorým bol obžalovaný uznaný vinným. Súd podotkol, že ak aj obžalovaný parkoval na vyhradenom parkovisku pre vozidlá osôb s ťažkým zdravotným postihnutím, ak by tieto preukazy policajtom nepredložil, dopustil by sa „len“ priestupku a nie trestného činu, ktorým ho súd uznal vinným. Následne súd odôvodnil svoj postup pri ukladaní trestu obžalovaného, keď nezistil žiadnu z poľahčujúcich ani priťažujúcich okolností, že pôvodným trestným rozkazom zo 6.5.2020 bol obžalovanému uložený peňažný trest 4000,- Eur a pre prípad úmyselného zmarenia jeho výkonu, náhradný trest odňatia slobody v trvaní 3 mesiace, kedy vzal do úvahy poľahčujúcu okolnosť § 36 písm. 1/ Tr.zák. - priznanie a oľutovanie skutku pri výsluchu v prípravnom konaní a po podanom odpore proti nemu, súd uložil obžalovanému peňažný trest 5.000,- € preto, že pôvodne ukladaný trest bol odrazom poľahčujúcej okolnosti, v čase vydania trestného rozkazu - priznanie a oľutovanie skutku obžalovaným, ktorá pre postoj obžalovaného na hlavnom pojednávaní braná do úvahy súdom nebola, čo našlo odraz v inom, než pôvodne uloženom treste, ktorý zohľadňuje všetky okolnosti spáchaného trestného činu obžalovaným s prihliadnutím na to, že napriek jeho tvrdeniam, že ako manažér reprezentácie hádzanej zarába len 500,- Eur mesačne, pretože majetkové pomery obžalovaného, spoluvlastníctvo bytu, možnosť prenájmania, inak drahého auta Audi Q 8, umožňujú reálny výkon tohto trestu s tým, že ak aj je auto vedené ako sponzorské, i tak prináša majetkový benefit obžalovanému jeho užívaním. Pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, súd ustanovil náhradný trest odňatia slobody v trvaní tri mesiace.

Odvolací súd na základe podaného odvolania obžalovaného a zhodnotenia vykonaného dokazovania prvostupňovým súdom dospel k záveru, že sa podarilo jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázať, že obžalovaný Z. T. D. sa dopustil skutku, ktorý bol v predmetnej trestnej veci kladený mu za vinu, ktorý sa aj stal, pričom sám obžalovaný spáchanie skutku ani nepoprel, obhajoval sa však tým, že preukazy nefalšoval, nevyrobil a ani nemal vedomosť, že by neboli pravé, ktoré získal na základe ponuky neznámeho muža, ktorý mu, ako trénerovi reprezentácie v Topoľčanoch, ohľadom zdravotnej rady ponúkol vybavenie takýchto preukazov, doniesol mu aj tlačivá, ktoré vyplnil, doniesol aj svoje fotografie a asi po mesiaci mu odovzdal tento muž preukazy. Myslel si, že preukaz je vydaný oficiálnym spôsobom, sám si to dal preveriť. Nenapadlo ho, že bol vydaný neoprávnené. Potvrdil, že pred žiadnou komisiou na posúdenie zdravotného stavu nebol, nemá priznaný štatút invalidnej osoby, resp. čiastočne invalidnej osoby alebo osoby so znížením pracovných schopností, že na preukazoch boli jeho údaje správne, jedine podpisy nie jeho, pričom neznámy, ktorý mu preukaz vybavoval, mu sám povedal, že ho musel podpísať, lebo preukazy sa zalievali a že nikdy nebol u notára potvrdzovať podpis pre doklady.

Z výpovede svedka B. K., pracovníka Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Topoľčany bolo preukázané, že vzhľadom na trvalý pobyt obžalovaného v Bratislave ich úrad nemohol vydať takéto preukazy, žiadosť by musela byť odstúpená do miesta trvalého bydliska a že preukaz možno vystaviť len na základe lekárskeho potvrdenia o zdravotnom stave žiadateľa s preukázaním aspoň 50 % postihnutia a medicínsky zdokladované, ktoré sa ďalej predložia posudkovému lekárovi, ktorý ich vyhodnotí a rozhodne sa o vydaní preukazov a že klient musí preukazy podpísať osobne, následne sa zaevidujú počítačovo a aj v papierovej podobe. Súčasne potvrdil, že nejde o ojedinelý prípad preukazov, ktoré neboli úradne vydané.

Z výpovede svedka Z. A. E., príslušníka mestskej polície boli preukázané okolnosti zistenia neoprávneného parkovania obžalovaného na vyhradenom mieste pre osoby so zdravotným postihnutím a na základe ním predložených preukazov, ktoré boli vydané Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Topoľčanoch, čo u hliadky vzbudilo podozrenie, lebo obžalovaný mal trvalý pobyt v Bratislave po preverení zistili, že uvedeným úradom neboli vydané, nakoľko preukazy v zozname držiteľov parkovacích preukazov absentovali. Okolnosti parkovania obžalovaného na vyhradenom mieste pre osoby zdravotne ťažko postihnuté v garáži OC Aupark v Bratislave a kontroly obžalovaného hliadkou mestskej polície vyplývajú zo spísaného služobného záznamu (aj zo zabezpečeného kamerového záznamu - prílohy DVD).

Z odborného vyjadrenia Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ, ktorý posudzoval pravosť predložených preukazov, teda parkovacieho preukazu č. XXXXXX a aj preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím č. XXXXXX vyplýva, že obidva preukazy majú technické atribúty originálov, ale zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Topoľčany bolo potvrdené, že Mgr. T. D. nie je podľa informačného systému ich úradom, ani iným úradom, uznaný ako fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, nie je oficiálnym a oprávneným držiteľom preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ani držiteľom parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím.

Za daných zistených, vyššie uvedených skutkových okolností a podrobne rozobratom skutkovom stave už prvostupňovým súdom, ktorý však vyvodil nesprávny právny záver, napriek tomu, že sa touto okolnosťou ani podrobnejšie nezaoberal, pokiaľ obžalovaného uznal za vinného z prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Tr. zák. a to aj z pohľadu zavinenia obžalovaného.

Podľa § 8 Tr. zák. trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak. Z uvedenej definície možno vyvodiť dve obligatórne podmienky, ktoré musia byť súčasne splnené, a to protiprávnosť činu a znaky uvedené v trestnom zákone. Protiprávnosťou činu sa rozumie prejav vôle, ktorým subjekt porušuje príkazy a zákazy ustanovené platným právom. V trestnom práve sa za protiprávne konanie považuje protispoločenské správanie, ktorého znaky sú vymedzené v trestnom zákone ako trestné činy. Protiprávne konanie môže byť buď zavinené alebo nezavinené. Z dikcie ustanovenia § 8 vyplýva, že o trestný čin ide vtedy, ak sú súčasne naplnené jeho obligatórne podmienky, ktorými, sú protiprávnosť konania a formálne znaky, t.j. znaky uvedené v tomto zákone (inými slovami povedané znaky skutkovej podstaty trestného činu). Skutková podstata trestného činu obsahuje súhrn znakov, ktoré určujú, o aký trestný čin ide, je odrazom skutku. Obsahuje štyri skupiny znakov, a to objekt, objektívnu stránku, subjekt, subjektívnu stránku. Ak nie sú naplnené všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu súčasne - nejde o trestný čin.

Podľa § 10 ods. 1 Tr. zák. prečin je a) trestný čin spáchaný z nedbanlivosti alebo b) úmyselný trestný čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou päť rokov, pričom podľa § 10 ods. 2 Tr. zák. nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná.

K naplneniu vyššie uvedeného prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Tr. zák. je potrebné nielen preukázanie jeho formálnych znakov, teda falšovanie, resp. podstatne pozmenenie obsahu verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku, úradnej značky alebo ciachu, v úmysle, aby sa použili ako pravé, alebo ich použitie ako pravých, alebo ich nechanie vyhotoviť s úmyslom použiť ich ako pravé, ale aj protiprávnosť činu. Teda, okrem vyššie uvedených formálnych znakov žalovaného prečinu, ktoré považoval odvolací súd za naplnené, bolo potrebné sa zaoberať aj materiálным korektívom predmetnej trestnej činnosti, ktoré súd prvého stupňa v podstate ani neposudzoval, pričom len za predpokladu naplnenia všetkých formálnych znakov uvedeného prečinu, je potrebné skúmať a právne vyhodnotiť aj tento materiálny korektív.

Pojem materiálny korektív znamená, že prečin má len formálne znaky, avšak na korekciu prílišnej tvrdosti môžu byť v konkrétnom prípade použité určité materiálne kritériá, keď sú zvážené a zistené také skutočnosti, ako nízka závažnosť prečinu, osoba páchatel'a, spôsob vykonania činu a jeho následok, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný a miera zavinenia.

V danom prejednávanom prípade bolo nesporné, že obidva preukazy ŤZP (ťažko zdravotne postihutej), teda parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím č. XXXXXX a aj preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím č. XXXXXX neboli vydané Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Topoľčany a teda nemal ich obžalovaný ani používať. Na strane druhej však bolo preukázané, že oba tieto preukazy nevykazovali znaky ich nepravosti, ako vyplýva z odborného vyjadrenia Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ a bez ohľadu na obhajobné tvrdenia ohľadne spôsobu ich získania (vybavenie zo strany neznámeho muža, na základe jeho ponuky, nepodpísanie oboch preukazov a nepredloženie zdravotných dokladov na vybavenie žiadosti a neexistencia procesu schvaľovania na uznanie osoby s ťažkým zdravotným postihnutím), preukazujú minimálne nepriamy úmysel obžalovaného pri použití uvedených preukazov ako pravých, napriek tomu, že obžalovaný deklaroval svoju nevedomosť v tomto smere. Na strane druhej je potrebné zohľadniť aj samotné preukázané okolnosti, za akých obžalovaný získal uvedené preukazy (ponuka na ich vybavenie zo strany neznámeho muža, minimálna aktivita obžalovaného v tomto smere) a napokon aj nepreukázanie ich zneužitia na prípadný zisk iných výhod, či už finančných, prípadne iných v zmysle zákona, ale len na neoprávnené parkovanie, podľa obžalovaného ojedinelé, v danom prípade, na vyhradenom mieste pre parkovanie osôb ťažko zdravotne postihnuté.

Napokon pri stanovení materiálneho korektívu bolo potrebné brať do úvahy aj ďalšiu podstatnú skutočnosť a to, že zo strany obžalovaného sa jednalo o ojedinelé vybočenie, pretože v minulosti nebol súdne trestaný, je ženatý, otcom dvoch detí a je súkromným podnikateľom.

Odvolací súd teda otázku materiálneho korektívu v prejednávanom prípade uzatvoril tým, že i keď boli naplnené všetky vyššie spomenuté a zákonom predpokladané formálne znaky stíhaného prečinu, konaním obžalovaného nebol tak výrazným spôsobom porušený záujem spoločnosti chránený Trestným zákonom, t.j. záujem spoločnosti na riadnom výkone uloženého trestu, aby bolo možné skonštatovať, že dosiahol spodnú hranicu určenú pre tento prečin. Naopak, s poukazom na vyššie podrobne uvedené skutočnosti a osobu obžalovaného a jeho doterajší spôsob života bolo potrebné aplikovať ustanovenie § 10 ods. 2 Tr. zák., pretože závažnosť žalovaného prečinu bola nepatrná. Preukázanie uvedených skutočností je dôležité aj z hľadiska posúdenia pohnútky konania obžalovaného.

Z hľadiska skutkovej podstaty prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Tr. zák. je potrebné aj dodať, že nie každé zavinené použitie falšovanej verejnej listiny ako pravej, zakladá trestnú zodpovednosť takejto osoby. Tu je nutné opätovne pripomenúť subsidiárne postavenie trestného práva ako právneho odvetvia, ktoré nastupuje ako ultima ratio (posledná a krajná možnosť) pri vzťahoch chránených inými právnymi odvetviami. Úlohou trestného práva je preto postihovať osoby, ktorých konaním je trestnou

normou chránený záujem natoľko poškodený (ohrozený), že právne prostriedky iných právnych odvetví na ochranu tohto záujmu nepostačujú. Nie každé zavinené konanie osoby, v dôsledku ktorého došlo k porušeniu právnej normy, zakladá trestnú zodpovednosť takejto osoby. Z tohto pohľadu je potrebné vždy skúmať nielen následok konania páchatela, ale aj intenzitu, charakter a pohnútku jeho konania. Senát odvolacieho súdu, na základe všetkých vyššie uvedených úvah, dospel preto k záveru, že po zákonne a úplne vykonanom dokazovaní, plne rešpektujúc kontradiktórnosť konania a po jeho vyhodnotení, že skutok nie je trestným činom.

Keďže v danom prípade nejde ani o žiadny iný prečin a za neoprávnené státie 09.11.2019 na mieste vyhradenom pre ŤZP už bol obžalovaný postihnutý pre spáchanie priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. k) zák. č. 372/1990 Z.z. rozhodnutím oddelením bezpečnosti CP 16.12.2019 pod s.č. ORP P-759/BAV-OBCEP-2019 pokutou vo výške 300,- Eur a zákazom činnosti v trvaní 2 mesiace, vyššie uvedené skutočnosti a právne úvahy viedli napokon odvolací súd k tomu, že podľa § 321 ods. 1 písm. d./ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a na základe dokazovania vykonaného prvostupňovým súdom podľa § 285 písm. b/ Tr. por. obžalovaného Z.. T. D. oslobodil spod obžaloby, nakoľko žalovaný skutok nie je trestným činom.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.